

Rettevejledning

En rettevejledning angiver kun hovedpunkterne i de emner, som er underlagt retning og bedømmelse. Der er således tale om en helhedsbedømmelse, med vægten lagt på følgende fra Fagbeskrivelsen:

Gennem faget skal man derfor udover de generelle akademiske færdigheder særligt opnå følgende kompetencer:

- identificere de relevante obligationsretlige problemstillinger, f.eks. om der er tale om en indsats- eller resultatforpligtelse
- identificere og prioritere mellem relevante retskilder og principper, f.eks. om købelovens regler kan anvendes analogt eller ej i det konkrete tilfælde
- deducere, og herunder argumentere overbevisende, for juridiske løsninger på problemet og i denne forbindelse navigere sikkert mellem de forskellige retskilder og principper, som kan være relevante for de obligationsretlige problemstillinger

Karakterskalaen:

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse	ECTS
12	Den fremragende præstation	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler	A
10	Den fortrinlige præstation	Karakteren 10 gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler	B
7	Den gode præstation	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler	C
4	Den jævne præstation	Karakteren 4 gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler	D
02	Den tilstrækkelige præstation	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål	E
00	Den utilstrækkelige præstation	Karakteren 00 gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål	Fx
-3	Den ringe præstation	Karakteren -3 gives for den helt uacceptable præstation	F

Spørgsmål 1.

I opgaven indgår følgende centrale problemstillinger: misligholdelse af købs-/tjenesteydelsesaftale; virkning af ansvarsfraskrivelsesklausuler; rette debitor; direkte krav som følge af culpa og/eller medvirken til misligholdelse; erstatningsopgørelsen.

Ydelsestype og kontraktpart

Indledningsvist skal det drøftes, hvilken type aftale der er tale om. Aftalen mellem ASC og PPP angår en tjenesteydelse (nedtagning, opskæring, finde mulige købere), mens aftalen mellem PPP og Kobbersmeden er en købsaftale (levering af 25 tons kobber som et bestillingskøb, købelovens § 2, stk. 1).

Det fremgår af aftalen mellem ASC og PPP, at det er PPP der skal finde mulige købere til kobberet, og det er også PPP, at det er PPP der skal stå som aftalepart i kontrakten med Kobbersmeden, mod at aflevere en del af salgssummen til ASC. PPP indgår aftale med Kobbersmeden i eget navn og for egen regning. ASC er derfor *ikke* aftalepart, og intet tyder på, at PPP (eller Destruktionen) optræder som fuldmægtig for ASC.

Krav mod PPP

Der er tale om et handelskøb mellem Kobbersmeden og PPP, jf. købelovens § 4, stk. 1. Hvorvidt der er tale om en genus- eller speciesydelse kan være relevant at drøfte, da ansvaret jo i givet fald kan være skærpet. Gryderne skal markedsføres med, at kobberet er fra Aarhus Havn, og det synes at kobberet ikke kan komme fra andet end netop det bestemte parti, som Kobbersmeden har besigtiget. Med andre ord, har PPP ikke nogen valgret. Dette taler for, at der er tale om species.

Grundlaget for bedømmelsen af PPP's ydelsespligt i henhold til aftalen er besigtigelsen, den mundtlige forhandling samt den efterfølgende ordrebekræftelse. Der leveres for lidt kobber, og der er ikke tale om forsinkelse: der vil ikke blive leveret mere. Dermed er der tale om en *kvantitetsmangel*, jf. herved KBL § 50.

Det skal diskuteres, om PPP har fraskrevet sig ansvaret for kvantitetsmangler og underleverandørsvigt. Afvigelsen overstiger, hvad der må anses for en acceptabel mængdetolerance, jf. de almindelige forretningsbetingelser § 13, hvis vedtagelse i øvrigt med rette kan betvivles. Forholdet ikke uden for sælgers kontrol, idet der i relation til at sælge til en anden part er tale om *overlagt* forretningsdisposition, jf. herved forbeholdene for force majeure mv., i de almindelige forretningsbetingelser § 14. Uanset om sælger bygger sin vurdering af kobber på DD's vurdering, begår man således selv en fejl trods usikkerhed at sælge til anden side.

Der er ingen tvivl om, at den umiddelbare sælger/leverandør PPP som udgangspunkt er ansvarlig over for Kobbergryden som umiddelbar kontraktpart, idet PPP ikke klart har tilkendegivet, at "Destruktionen" skulle være selvstændig kontraktpart/rette debitor, dvs. selvstændig virkende tredjemand. PPP har taget initiativ til aftalen, har

udstedt ordrebekræftelse og modtaget betaling i eget navn. PPP har bygget sin vurdering af mængden af kobber på Dan Danielsens/Destruktionens udsagn, men det må komme PPP til skade, at man ikke har taget forbehold, når dette udsagn ikke holder stik. Dette gælder desto mere, når PPP – trods usikkerheden – vælger at foretage leverance til en anden kontraktpart først. At Kira Keldsen/Kobbergryden har set tankene først, jf. princippet i købelovens § 47, betyder intet, idet der ville have været kobber nok, hvis der ikke var blevet leveret til Østrup Kabler.

PPP hæfter altså for det tab, som Kobbergryden lider i anledning af misligholdelsen, jf. herved også købelovens § 42, stk. 2, idet man har handlet, subsidiært fordi man har indestået for, at der var kobbernok. Dækkes skal således den positive opfyldelsesinteresse. Herefter erstattes udgifter i anledning af dækningskøb, jf. herved også princippet i købelovens § 25 (der gælder ved forsinkelse), samt mistet fortjeneste, såfremt det kan dokumenteres, at lamperne virkelig kunne have været solgt til en højere pris.

Udgangspunktet er altså, at PPP skal betale 150.000 kr. (merprisen på 15.000 per tons kobber * 10 tons) samt 100.000 i mistet fortjeneste. Det kan dog diskuteres, om de fulde udgifter til dækningskøb skal erstattes (jf. herved også § 14 i almindelige forretningsbetingelser) der dog skal fortolkes indskrænkende ved culpa/overlagt kontraktbrud. Samtidig kan det overvejes, om Kobbergryden kunne have produceret i hvert fald en del af gryderne med kobberet fra Aarhus Havn, og derved have begrænset sit tab.

Kan krav rettes mod Destruktionen?

”Destruktionen” er af PPP antaget til at foretage nedrivning, opskæring mv. og er altså som udgangspunkt ikke Kobbergrydens kontraktpart. Noget andet er, om ”Destruktionen” under forløbet har spillet en sådan selvstændig rolle, at det bør statueres hvorvidt denne også er selvstændig kontraktpart og/eller på anden måde kan gøres ansvarlig for Kobbergrydens tab.

Kobbergryden kan have fået det indtryk, at Destruktionen under besigtigelse og forhandlinger ved sin aktive deltagelse er kontraktpart på lige fod med PPP. Dette indtryk kan forstærkes af, at Dan Danielsen tidligere har arbejdet som produkthandler og har samarbejdet med Kira Keldsen. Imod taler dog, at det er PPP der har taget initiativet til aftalen, og at PPP har udstedt ordrebekræftelse og taget mod betaling.

At Destruktionen ikke er kontraktpart (kontraktens relativitet), medfører dog ikke, at ansvar hermed automatisk er udelukket. Her skal direkte krav for rådgivere overvejes, se Andersen, Lærebog i obligationsret, s. 507 ff. (retsbrudstilfælde – culpa). Selvom Destruktionen er underleverandør – sml. U1999.1417H – har man deltaget i selve kontraktforhandlingerne, og herudover trods usikkerhed om kobbermængden, og med profit for øje, foranlediget, at PPP leverer til en anden kontraktpart. Dette er et selvstændigt retsbrud. Destruktionens ydelse som udgangspunkt en

resultatforpligtelse (man skal nedrive og opskære kobberet mv.), men samtidig indgår momenter af rådgivning (indsatsforpligtelse), idet man på PPP's vegne vurderer mængden af kobber. *Vurderingen* baseres på et skøn, og dette skøn kan være behæftet med usikkerhed. Der vil altid være et spillerum for tolerancer, men at kobbermængden skulle være så afvigende ligger vel udenfor det acceptable og må betegnes som en klar fejl.

Herudover kan Destruktionen også siges at have *medvirket til PPP's misligholdelse*, jf. herved Andersen, Lærebog i Obligationsret, s. 508 ff. Det kan dog her diskuteres, om Dan Danielsen/Destruktionen har handlet *tilstrækkeligt* culpøst til at ifalde ansvar, men diskuteres bør det. Under alle omstændigheder bør det fastslås, at det er mulighed for direkte krav pga. culpa/retsbrud.

Endvidere skal tabets størrelse, årsagsforbindelse og adækvans diskuteres, da det bl.a. ikke er helt sikkert, at Dan Danielsen har vidst, at kobberet skulle markedsføres med, at det var fra Aarhus Havn.

Det er tvivlsomt, om destruktionens vurdering ift. læren om direkte krav kan antages som et garantitilsagn, der udløser et krav om jf. reglerne subrogation. Subrogation anerkendes således typisk kun vedr. særligt værdifulde ydelser, jf. bl.a. U2002.249H.

Spørgsmål 2.

Hovedproblemet i denne delopgave består i at vurdere omfanget af Destruktionens mangelfulde ydelse i relation til PPP's mulighed for regres, jf. herved Eyben, Mortensen og Sørensen, Lærebog del II, s. 288 ff., herunder spørgsmålet om PPP's egen skyld. Hvis PPP betaler erstatning til Kobbergryden, opstår spørgsmålet, om PPP har regres mod Destruktionen, jf. herved også reglerne i gældslovens § 2, stk. 2. Definitorisk forudsætter regres solidarisk ansvar.

Som nævnt ovenfor, er Destruktionens ydelse som udgangspunkt en resultatforpligtelse (man skal nedrive og opskære kobberet mv.), men samtidig indgår momenter af rådgivning (indsatsforpligtelse), idet man på PPP's vegne vurderer mængden af kobber. *Vurderingen* baseres på et skøn, og dette skøn kan være behæftet med usikkerhed. Der vil altid være et spillerum for tolerancer, men at kobbermængden skulle være så afvigende ligger vel udenfor det acceptable. Desuden havde Destruktionen anledning til at undersøge den rette mængde, da man foreslår handlen med kabelfirmaet, og udgangspunktet må derfor være, at Destruktionen skal dække det tab, som derved er forvoldt PPP.

Det skal dog samtidig tages i betragtning, at PPP ikke er uden skyld, idet man "håbede på", at der var kobber nok, og i det hele taget var beklemmt ved situationen. Der må derfor under alle omstændigheder være tale om, at PPP's krav nedsættes (egen skyld). Endvidere kan de samme momenter med hensyn til årsagsforbindelse og adækvans anføres.

Litteratur: Eyben, Mortensen og Sørensen, Lærebog i obligationsret, del II, kap. 14.

Spørgsmål 3

Opgaven vedrører en diskussion af forældelse, efterbetalingskrav samt passivitet (Eyben, Mortensen og Sørensen, Lærebog i obligationsret II, kap. 13).

De ældste krav må være forældede, forældelseslovens § 3, stk. 1, idet man dog her kan anføre den kvartalsvise betaling som argument for, at (dele af) krav 3 ikke er forældede (kvartalsvis betaling). Krav efter en pristalsregulering i en kontrakt, som ikke har været opkrævet rigtigt, kan ikke henføres under § 3, stk. 2 (ukendskab til fordringen eller dens størrelse).

For så vidt angår de krav som ikke er forældede, skal diskuteres passivitet og efterbetaling. Jf. Lærebog i obligationsret, del II, s. 141 ff., kan efterbetalingskrav som hovedregel kræves, medmindre a) debitor er i god tro, b) fejlen skyldes kreditors forhold, og c) fejlen ikke hurtigt opdages og berigtiges ved krav om fremsættelse af efterbetaling (særligt s. 145 om pristalsregulering med henvisning til bl.a. U 1984.342/1H).

Det er derfor mest sandsynligt, at kun krav nr. 5 kan anerkendes til efterbetaling, idet det dog skal omtales, om kravet kan være bortfaldet pga. passivitet. Dette er næppe tilfældet. Passivitet handler om, hvorvidt kravet er bortfaldet – efterbetaling om størrelsen af kravet.

Spørgsmål 4

Opgaven vedrører kaution, jf. Eyben, Mortensen og Sørensen, Lærebog i obligationsret, del II, s. 251, samt indbyrdes regres, kap. 14, s. 289. Herunder skal gældsbrevslovens § 2, stk. 2 og § 61 diskuteres, se herved Lærebog, del II, s. 290, hvor det nævnes, at principperne i § 2 *antagelig* kan finde anvendelse uden for samkaution.

Der er tale om selvskyldnererklæringer, hvor hæftelsen bliver aktuel ved hovedmandens misligholdelse. PP indestår indtil 100.000 kr., EP først for 400.000 og herefter for forhøjelsen op til 500.000 kr. Der kan ikke kræves hæftelse for mere end 500.000 tilsammen af begge kautionister.

Banken må kunne rette et krav på 500.000 mod EP og 100.000 mod PP, idet de hæfter solidarisk for de 100.000 over de 400.000, men banken kan altså ikke få dækket mere end op til 500.000. Efterfølgende er der indbyrdes regres (Lærebog s. 291, og antagelig samme regler som samkaution, jf. ovenfor).

Banken kan vælge at kræve 400.000 kr. af EP. De næste 100.000 kan banken kræve af begge kautionister, således at den som indfrier, har regres for halvdelen mod den anden kautionist. Kræver banken 500.000 af EP, kan hun således gøre regres for 50.000 mod PP. Kræver banken 400.000 af EP og 100.000 af PP, kan PP gøre regres på EP for 50.000.